

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3409

Vragen van de leden **Dijsselbloem** en **Arib** (beiden PvdA) aan de ministers van Justitie en voor Wonen, Wijken en Integratie over *islamitische huwelijken*. (Ingezonden 8 juli 2008)

1
Bent u bekend met het voornemen van de As Soennah moskee om niet langer islamitische huwelijken te sluiten wanneer daar geen huwelijksluiting naar Nederlands burgerlijk recht aan is vooraf gegaan?

2
Hoe beoordeelt u de uitspraak van de gemeentewoordvoerder die in de krant heeft verklaard dat er in Nederland veel meer moskeeën zijn die illegale islamitische huwelijken sluiten? Hoe gaat u optreden tegen deze moskeeën om het wettelijke verbod te handhaven?

3
Hoe verhoudt de uitspraak van deze gemeentewoordvoerder met uw antwoorden op de eerder gestelde Kamervragen van de leden Arib en Dijsselbloem?¹ Bent u alsnog bereid in juridische zin naar de bestaande praktijk in sommige moskeeën te kijken?

4
Bent u bekend met de praktijk van mensen met een Indonesische afkomst die in Nederland een illegaal islamitische huwelijk sluiten (dus zonder voorafgaand burgerlijk huwelijk), en dit huwelijk door middel

van een schriftelijke verklaring (uitgereikt door de imam) in Indonesië laten formaliseren en vervolgens in Nederland registreren? Hoe kijkt u aan tegen deze praktijk?

5
Bent u van mening dat het gedogen van illegale islamitische huwelijken de invloed van salafistische imams vergroot en versterkt binnen de islamitische gemeenschappen, omdat zij op deze manier de Nederlandse wetgeving bewust negeren en de eigen regels die in strijd zijn met de Nederlandse wetgeving binnen een «gesloten» gemeenschap voorop stellen? Zo neen, waarom niet?

6
Wat is de stand van zaken van de door u toegezegde contrastrategie tegen de zich uitbreidende invloedssfeer van salafisten, in het debat over de Integratienota d.d. 21 mei 2008?

¹ Aanhangsel Handelingen nrs. 1583 en 1986, vergaderjaar 2007–2008.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister voor Wonen, Wijken en Integratie. (Ontvangen 29 augustus 2008), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 3131, vergaderjaar 2007–2008

1
Ja. De As Soennah moskee in Den Haag heeft inmiddels de berichtgeving hierover op haar website geplaatst.

2 en 3
Ik gaf in mijn antwoorden op genoemde Kamervragen aan dat ik geen zicht heb op het aantal moskeeën waar religieuze huwelijksplechtigheden plaatsvinden, zonder dat daaraan voorafgaand een burgerlijk huwelijk heeft plaatsgevonden en dat het ook lastig is om dat inzicht te verkrijgen. Daarbij gaf ik tevens aan dat ik bereid ben om de mogelijkheden voor een dergelijk onderzoek te bestuderen. Ik zal daartoe de nodige stappen ondernemen en uw Kamer daarover berichten.
Ook gaf ik in die antwoorden aan dat voorlichting en dialoog mij vooralsnog effectieve middelen lijken om te bereiken dat huwelijken volgens het Nederlandse recht worden gesloten. De gang van zaken bij de As Soennah moskee in Den Haag bewijst naar mijn mening dat met voorlichting en dialoog het nodige kan worden bereikt. Voorlichting is naar mijn mening ook van belang, om de partners er op te wijzen dat een zodanig huwelijk geen rechtsgevolgen heeft naar Nederlands recht en dat zulks in het bijzonder betekent dat een uit hun relatie geboren kind niet een uit huwelijk geboren kind is, waardoor er geen familierechtelijke betrekkingen tussen vader en kind tot stand komen.
Overigens is vervolging door het OM niet uitgesloten. Ik acht het dan ook juist dat de gemeente Den Haag, blijkens het bericht in Trouw, op de mogelijke strafbaarheid van deze

handelingen heeft gewezen. Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat voor het totstandkomen van een islamitisch huwelijk op zichzelf een handeling van een geestelijke niet vereist is. Voor een eventuele strafrechtelijke vervolging zal dus moeten worden aangetoond dat de geestelijke die bij de huwelijksluiting aanwezig is, handelingen verricht die in artikel 449 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar zijn gesteld.

4

Deze praktijk is mij niet bekend. Ik zal deze laten onderzoeken.

5

Er is geen sprake van het gedogen van illegale islamitische huwelijken. Het gaat hier om religieuze huwelijksvoltrekkingen die geen burgerlijkrechtelijke gevolgen hebben en waarop de betrokkenen zich dus ook niet in rechte kunnen beroepen. Tegen geestelijke bedienaren die zich schuldig maken aan de in artikel 449 van het Wetboek van Strafrecht bedoelde feiten die ook daadwerkelijk als zodanig kunnen worden aangetoond zal zo nodig strafrechtelijk worden opgetreden.

6

Het kabinet acht het een zorgelijke ontwikkeling dat binnen delen van salafistische gemeenschappen in Nederland sprake is van tendensen die mogelijk anti-integratief zijn. Het is een bedreiging voor de verhoudingen in onze samenleving wanneer mensen zich daarvan afkeren of anderen oproepen zich daarvan af te keren. De minister voor Wonen, Wijken en Integratie heeft vanuit deze zorg in het algemeen overleg over de Integratienota op 21 mei jl. dan ook toegezegd met mij in gesprek te gaan over het bestaande instrumentarium voor de aanpak van de excessen van het salafisme, haatzaaiing binnen moskeeën, islamitische scholen en over het sluiten van islamitische huwelijken. De manier waarop wordt omgegaan met het salafisme is neergelegd in de brief van 8 oktober 2007 waarmee het rapport van de AIVD Radicale dawa in verandering door de Minister van Binnenlandse Zaken is aangeboden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 29 754 nr. 106). Dit past binnen het algemene kabinetsbeleid ten aanzien van polarisatie en radicalisering zoals neergelegd in het actieplan Polarisation en Radicalisering

2007–2011. Elk jaar wordt de Tweede Kamer in een operationeel actieplan (2008: Kamerstukken II, 29 754 nrs. 120 en 128) en een voortgangsrapportage over het actieplan bericht over de plannen, ontwikkelingen en voortgang op het gebied van het beleid ten aanzien van polarisatie en radicalisering. De voortgangsrapportage van het jaar 2008 wordt eind 2008 verzonden naar de Tweede Kamer. In het geplande gesprek met de minister voor Wonen, Wijken en Integratie zal dit instrumentarium aan de orde komen.